

mijen do pred skladište br.1. Što se tiče dijela tereta koji je iskrcan 23.XII 1962. o njemu se u protestu od 23.XII 1962. ne kaže ništa, nego se najavljuje upućivanje avarijskog komesara na brod radi pregleda stanja tereta koji još nije bio iskrcan.

Takvo saopćenje, koje inače ne sadrži nikakvih odredjenih podataka o stanju tereta i ustanovljenom oštećenju, ne može proizvesti pravne učinke protesta iz čl.71. ZUIPB. Zbog toga je unatoč takvom, - u pogledu tereta iskrcanog 22.XII zakašnjelom, a u pogledu tereta koji se imao iskrcati 23.XII preuranjenom i neodredjenom - protestu, nastala pravna predmnijeva da je brodar predao teret u redu prema teretnici, kako je to i pobijanom presudom pravilno utvrđeno.

Na tome ništa ne mijenja činjenica što se tuženik nije odupro tvrdnji da je 11 bačava bilo oštećeno. Ta je činjenica naime kontradiktorno utvrđena između brojača broda i brojača primaoca tereta, pa budući da se radi o vanjskim oštećenjima koje brodar nije osporio, to u pogledu tih oštećenja u smislu čl.71. st.3. ZUIPB prigovor primaocjev nije bio ni potreban.

Oštećenja koja je tužitelj ustanovio zapisnikom od 26.XII 1962. ne obvezuje brodara, jer nije dokazano da su nastala nakon ukrcanja tereta na brod, a prije iskrcanja tereta s broda do ispod čekrka; ne može se isključiti da su ona nastala tokom manipulacija s teretom nakon iskrcanja s broda.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 13.VI 1964.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr Ernest Vajić, prof.dr Marijan Horvat

Prijevoz stvari morem - Predaja tereta javnom skladištu radi odbijanja primaoca da ga primi - Predajom tereta i obaviješću o tome naručitelju brodar je izvršio svoju obvezu - Pod ovom pretpostavkom ne odgovara za štetu koja je nastala na robu u skladištu - Nije dužan brinuti se da roba ne bude prodana na javnoj dražbi

Primalac tereta, koji je prevezen morem, odbio je teret primiti, jer kaže da roba nije odgovarala uvjetima kupoprodajnog ugovora. Brodar je robu predao javnim skladištima i o tome obavijestio naručitelja. Teret je

nakon 7 mjeseci uskladištenja prodan na javnoj dražbi uz nepovoljne uvjete. Naručitelj tuži brođara za naknadu štete. Tužitelj smatra tuženika odgovornim za štetu koja mu je nastala prodajom na javnoj dražbi, jer veli da je o tuženiku ovisilo da zatraži odlaganje izvršenja putem prodaje na javnoj dražbi, i on, tužitelj, mu je naložio da u tom smislu postupi.

Prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev, jer je našao da iz dokaza koje je tužitelj predložio ne proizlazi da je tuženik preuzeo prema tužitelju bilo kakve obveze u vezi sa čuvanjem tužiteljevih interesa, a da je naprotiv tuženik u svemu postupio u skladu sa Zakonom o ugovorima o iskorišćivanju pomorskih brodova, posebno sa čl.72. st.3. toga zakona. Stekavši uvjerenje da je tužitelj postupio nemarno, sud je našao da se upravo propustima i ponašanjem tužiteljevu ima pripisati što je došlo do štete, koje je posljedice dužan sam snositi. Dosljedno odbijanju zahtjeva obvezao je sud tužitelja i na naknadu parničnih troškova tuženiku.

Drugostepeni sud je potvrdio prvostepenu presudu.

Prvostepeni sud je u provedenom postupku izveo sve potrebne dokaze, valjano ih ocijenio i na temelju njih pravilno presudio, pa ovaj sud usvaja razloge prvostepene presude.

U ovom sporu radi se o šteti nastaloj zbog toga što primalac tereta u luci odredišta nije nakon iskrcanja s broda preuzeo teret, a ni pošiljalac - premda uredno obaviješten - nije s njime disponirao, pa je stoga brođar uskladištio teret u lučkim skladištima, koja su ga, nakon višemjesečnog ležanja, prodala na javnoj dražbi. Ukoliko je šteta nastala zbog prodaje na javnoj dražbi, ona je neposredna posljedica činjenice što ovlaštenik iz teretnice nije raspolagao teretom. Budući da je tužitelj bio u posjedu teretnice na temelju koje je bio ovlašten raspolagati teretom, to je on vlastitim propustom - neraspologanjem tereta - prouzročio štetne posljedice, pa je dužan da ih i snosi.

Utvrđeno je u postupku da je brođar ispunio svoju zakonsku obvezu, kad je po čl.72. st.2. i 3. ZUIPB predao teret na čuvanje lučkim skladištima i o tome obavijestio tužitelja kao jedinog poznatog mu interesenta tereta. Nikakva druga zakonska obveza nije teretila brođara, a u prvostepenom postupku je utvrđeno, a s tim se slaže i ovaj žalbeni sud, da tuženi brođar ni ugovorom o prijevozu, ni inače nije preuzeo nikakvu daljnju obvezu koja bi išla preko zakonske. On se stoga ne može dovesti u uzročnu vezu s nastalom štetom, pa ne može za nju ni odgovarati.

Promašeni su oni navodi žalbe koji upućuju na postojanje životnog odnosa nastalog nakon što je primalac tereta odbio da ga primi, u kome bi tuženik jedini bio u odnosu prema robi

koju je uskladištio na svoje ime, dok tužitelj ne bi stajao prema njoj u nikakvom odnosu. Tužitelj je kao posjednik teretnice stajao trajno u neposrednom odnosu s robom, jer je na temelju teretnice i uz navedene uvjete u njoj mogao zahtijevati predaju tereta kadgod je to želio. On je prema tome mogao disponirati teretom, tj. spriječiti nastajanje troškova ležarine, i konačno prodaje putem javne dražbe, koji je događaj morao predvidjeti i bez posebne obavijesti od tuženikove strane. Ako ga je tuženik ipak o tome obavijestio, učinio je to preko dužnosti, pa odatle za tuženika nisu mogle nastati nikakve štetne posljedice. Trebalo je stoga žalbu odbiti, a pobijanu presudu u cijelosti potvrditi.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 4.VIII 1964.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Gabro Badovinac, Antun Žgalin

Špediterski posao - Prijevoz kamionom - Na prijevoz kamionom primjenjuju se željezničke tarife - Ako među strankama iz špediterskog posla nije izričito ugovoreno po kojoj vozarinskoj stavci će špediter ugovoriti s vozarom vozarinu, on je dužan ugovoriti po običajnoj vozarinskoj stavci - Nije uobičajeno u kamionskom prijevozu ugovaranje po tarifnoj stavci koja se primjenjuje u željezničkom prijevozu za denčane pošiljke - Špediter je dužan ugovoriti s vozarom najjeftiniju vozarinsku stavku, ali kod toga mora uzeti u obzir i zavisne troškove koji bi se morali platiti ugovaranjem te stavke

Špediter je tuženik, a tužitelj je njegov komitent. Tužitelj je dao nalog tuženiku za otpremu robe kamionom. Špediter je s vozarom ugovorio vozarinu na bazi željezničkih tarifa po vozarinskoj stavci za vagonске pošiljke. Među strankama je nastao spor o tome da li je špediter pravilno postupio i da li ima pravo na vozarinu prema vozarinskoj stavci za denčanu robu, ili prema strankama za vagonске pošiljke.

Drugostepeni sud je u ovom sporu zauzeo slijedeće stajalište:

Ne može se smatrati dokazanom tužiteljeva tvrdnja da je među strankama bila ugovorena primjena željezničke tarife za denčane pošiljke. Tuženik je ovu tvrdnju porekao, a tužitelj za nju nije dao nikakve dokaze. Ova